Voordracht voor de College vergadering van 15 september 2026

Portefeuille

Duurzaamheid en energietransitie

Agendapunt

B9

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de zienswijze op het ontwerpprogramma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Instemmen met de op 2 juli 2026 ingediende zienswijze op het ontwerpprogramma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ), met als belangrijkste punten:

1. Steun voor het voorkeursalternatief. Aanlanding wind op zee is belangrijk voor de verduurzaming van de haven en van Amsterdam.
2. Het belang van A9-Zuid. Tijdige en zorgvuldige realisatie van A9-Zuid heeft de hoogste prioriteit en de verdere uitwerking van VAWOZ mag de realisatie van A9-Zuid niet vertragen.
3. Het belang van het behouden van schaarse havenruimte, efficiënte ruimtelijke inpassing en respecteren van eerder gemaakte afspraken over ruimte.

Kernboodschap

Het college stemt in met de reactie op het ontwerpprogramma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ). Wind op zee is belangrijk voor de energietransitie en om CO2-reductie mogelijk te maken in Amsterdam en in Nederland. De gemeente steunt daarom het voorkeursalternatief voor een aanlanding van een windpark op zee op een toekomstig hoogspanningsstation in de haven van Amsterdam. Het hoogspanningsstation heeft voor de gemeente wel de hoogste prioriteit omdat het helpt met het oplossen van netcongestie in de haven. Ook wil de gemeente aandacht voor het efficiënt gebruiken van de ruimte in de haven.

Bestuurlijke achtergrond

Omgevingsvisie gemeente Amsterdam 2050, gemeenteraad 18 februari 2026: De ontwikkeling van de haven wordt gezien in internationaal perspectief. In de IJmond komt de duurzame energie die voor de kust in windturbineparken is opgewekt, aan land. De Amsterdamse haven is een goede plek om zich te ontwikkelen van op- en overslaghaven voor onder andere fossiele brandstof naar een knooppunt voor duurzame energie.

Bestuurlijke prioriteit

Het voorliggende besluit sluit aan op o.a. de volgende punten uit het coalitieakkoord:

- Doelstelling CO_2-reductie 2030
- Realisatie energie infrastructuur
- Duurzame haven

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a en b Gemeentewet: Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren en beslissingen van de raad uit te voeren.

Onderbouwing besluit

Instemmen met de op 2 juli 2026 ingediende zienswijze op het ontwerpprogramma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ)

Door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt het programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) voorbereid. Het ontwerpprogramma en het bijbehorende Milieueffectrapport lagen van 22 mei 2026 tot 2 juli 2026 ter inzage.

Ontwerpprogramma VAWOZ

Windenergie op zee is essentieel voor het behalen van de klimaatdoelen van Nederland. Het VAWOZ-programma onderzoekt via welke routes en locaties windparken op de Noordzee aangesloten kunnen worden op het hoogspanningsnet op land. Besluiten over VAWOZ worden genomen door de minister en staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei samen met de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Als gemeente Amsterdam hebben we net als alle andere betrokken lagere overheden (gemeenten, waterschappen en provincie) geen beslissingsbevoegdheid. Wel worden de bestuurders van alle betrokken lagere overheden gevraagd om inhoudelijk mee te denken in bestuurlijke overleggen die met enige regelmaat georganiseerd worden.

Regioadvies Programma VAWOZ & 380 kV Netuitbreiding Noord-Holland-Noord

De provincie Noord-Holland heeft op 3 december 2025 een regioadvies ingediend bij de voorbereiding van het ontwerpprogramma. Het regioadvies is opgesteld door de provincie in samenwerking met alle betrokken gemeentes en waterschappen, dus ook de gemeente Amsterdam. De belangrijkste punten van het regioadvies zijn:

- Passende en ruimhartige compensatie vanuit het Rijk waar de keuzes impact hebben op de leefomgeving, beschermd landschap en natuur.
- Flexibiliteit in het proces behouden bij de verdere uitwerking van voorkeursalternatieven.
- Het toepassen van zorgvuldige en transparante communicatie in het vervolgproces.
- Voorkeur voor twee aanlandingen van 2 GW in Noord-Holland: één in de kop van Noord-Holland en één op het nieuw te bouwen hoogspanningsstation A9-Zuid. Ook ziet de regio de mogelijkheid van een 700MW aanlanding in Velsen.
- Per aanlanding van 2GW is een convertorstation van 5,5 ha nodig binnen een straal van 6 kilometer. Voor de aanlanding op A9-Zuid adviseert de regio een locatie te vinden binnen de contouren of in de directe nabijheid van Westpoort, ten oosten van de Machineweg, afhankelijk van de locatiekeuze voor A9-Zuid.

Zienswijze naar aanleiding van het ontwerpprogramman VAWOZ

De belangrijkste punten uit het regioadvies zijn overgenomen in het ontwerpprogramma VAWOZ. Het voorkeursalternatief voor aanlanding op A9-Zuid met een convertorstation in de Amsterdamse haven zorgt voor een ruimtelijke opgave in het havengebied. Voor Amsterdam is dit aanleiding om een zienswijze in te dienen om de noodzaak voor efficiënte ruimtelijke inpassing te blijven benadrukken. De ruimtelijke opgave mag tegelijk niet zorgen voor vertraging van het voor

Amsterdam zeer belangrijke A9-Zuid hoogspanningsstation. Gelet op de complexiteit van het onderwerp is het niet gelukt de zienswijze binnen de gestelde termijn aan het college voor te leggen. Om de termijn niet ongebruikt te laten verstrijken heeft de directeur van de directie Energie i.o. (nu nog Uitvoeringsorganisatie Infrastructuur en Energie) de zienswijze tijdig ingediend. Gevraagd wordt de zienswijze te bekrachtigen en ermee in te stemmen.

Inhoud van de gegeven zienswijze

Uit onderzoek van het ministerie en TenneT naar mogelijke aanlanding in Noord-Holland komt aanlanding op een convertorstation in de haven van Amsterdam en aansluiting op het toekomstige hoogspanningsstation A9-Zuid naar voren als voorkeursalternatief. Gelet op het bovenstaande sluit de ingediende zienswijze aan bij de reactie van de Port of Amsterdam. De drie belangrijkste punten zijn:

1. Steun voor het voorkeursalternatief.

Aanlanding wind op zee is belangrijk voor de verduurzaming van de haven en van Amsterdam.

2. Het belang van A9-Zuid.

Tijdige en zorgvuldige realisatie van A9-Zuid heeft de hoogste prioriteit en de verdere uitwerking van VAWOZ mag de realisatie van A9-Zuid niet vertragen. Het hoogspanningsstation is zo belangrijk omdat het bijdraagt aan het oplossen van netcongestie in de Amsterdam.

3. Het belang van het behouden van schaarse havenruimte.

Efficiënte ruimtelijke inpassing en respecteren van eerder gemaakte afspraken over ruimte. Om ruimte te kunnen blijven bieden aan havengebonden bedrijvigheid en activiteiten van een hoge milieucategorie.

Duurzaamheid

Het besluit draagt bij aan ons doel voor een klimaatneutrale stad. De aanlanding van wind op zee en het hoogspanningsstation A9-Zuid zijn beiden belangrijk voor de beschikbaarheid van duurzame elektriciteit in Amsterdam en de Amsterdamse haven. Daarmee is het belangrijk voor CO_2-reductie in Amsterdam.

Participatie

Participatie is niet van toepassing . Het indienen van een zienswijze op een ontwerpbesluit is geen beleid, project of evaluatie als bedoeld in de Participatieverordening gemeente Amsterdam.

Financiële onderbouwing

Het besluit heeft geen financiële consequenties omdat het hier gaat om zienswijze op een beleidsvoornemen van het Rijk dat nu geen financiële consequenties heeft voor Amsterdam

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-043683	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-043717	1. Zienswijze Gemeente Amsterdam internetconsultatie VAWOZ.pdf (pdf)
AD2026-046354	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten